

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden esütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtábélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyilttér soronként 30 kr.
többeszi hirdetésnél kedvezmények nyújtatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz oimenzendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmontellon levelek csak ismert kóztól fogadtatnak el.

A mi bajaink.

„Hegedűszóban szép mesét jelentek.”

Nem először konstátálom a diagnozist. Nagyon sokszor írtam e tárgyról s ha úgy olykor-olykor végiglapozgatom azokat a sorokat, melyeknek mindegyikét a legutolsó betűig megfigyelésem, rövid tapasztalatom és meggyőződése sugallta, önkénytelenül elmémbe ötlük ez a kérdés, vajjon nem mindent sötét szemüveggel néző pessimitikusan gondolkozó elégtelen ember szavaié- azok. És bármiként hánytorgatom, bármiként bírálgom, még sem tudok jutni más következtetésre, mint hogy társadalmi életünk a maga legkicsinyebb követelményeivel szemben nem is olyan, mint a milyennek lenni kellene.

Szinte hallani vélem a kárhoztató fölkiáltást: „Nem igaz! le vele!” Hát ez a város, ennek közönsége, mely csak a közelmultban is annyi jelét adta annak, hogy mindenért lelkesülni tud, mit a művészet, tudomány, összer-tartozandóság és barátság terem, most mindettől mi a közélet üterének mindmegannyi természetes mozgatója — közönyösen fordulna el? — no ilyet ne tessék állítani, mert ez merő képtelenség!

Sűrű fellegeteket látok, midőn e sorokat írom, egyhangú ütemben hull alá a zápor, unalmas az idő, talán azért látszik unalmasnak minden a mi van körülöttünk, a multnak viszfénye el van homályosulva, más idők, más emberek!

Hajdan — nem oly régen — e város zajlott, nyüzsgött, pezsgett s ha idegen érkezett közénkbe, vitte a szél-

rőzsa minden iránya felé dicséretes hírünket, hogy ez a hely egy kis szíve a nemzeti életnek, melyben megvannak az életkeringés összes feltételei. Művészek, művésznők, ország-hírű politikusok, a nyilvános élet ce-lebritásai voltak néha-néha vendégeink s vitték magukkal azon meggyő-ződést, hogy e kis város magában foglalja mindazt, mivel kell hogy birjon, ha el akarja magáról mondani: ez valódi otthon, valódi haza.

Most nem így van. Más alkalom-mal már reá mutattam a tények egész sorozatára, melyek ez állítástomat bizonyítanák, a feltékenykedésre, a gya-nusításra, a jóhiszeműség kétségbevo-nására, az alapnélküli nagyozásra, a pletykázásra. Sötét tárgyak, miért ezeket felidézni újra?!

Két egylet alakult városunkban legközelebb, melyek mindketteje arra lett volna hivatva, hogy a társadalmi érintkezést szorosabbá tegye, hogy egy családdá forraszson össze mind-nyájunkat. Az egyik volt az ujonnan szervezett műkedvelő társulat. Lelkes vezetők nemes intentióval kezdték meg. A kik beállottak zászlójuk alá, tiszta lélekkel, önzetlen szívvél, fáradságot nem ismervé hozták meg az ál-dozaot annak a célnak, melynek neve vidéki társasélet. És mi lett a követ-kezés? Termett a vicc, termett a guny, a félreértés „inter arma silent Musae.”

„Lombos liget hajlongó sudarán
Busongva ül a néma csalogány;
Szellő, meleg sugár s a buja fák
Énekre ajkát nem ragadják.”

A másik egylet a szintén ifju műkedvelő zenekar. Komoly, munkában edzett férfiak, kik elvannak foglalva

az élet mindennapi gondjaival, állították egybe. Nem a maguk, hanem a mi mulattatásunkra, a mi társadalmi életünk emelésére. Nem kiméltek időt, nem fáradságot, csak hogy céljukat elérjék s ezt a mi jó közön-ségünket figyelmessé tegyék az öküdvös törekvésére. És különös, hogy ez a mi közönségünk, mely letéteménye-seként tekinthető a közelmult kultur-törekvéseinek s melyet bizony igen sok alkalommal láthatunk olyan helyeken, melyek előbbi állításunknak ellentmondanak — ez a mi közön-ségünk alig-alig akarja őket észre venni. Pedig ez a zenekör fenn áll maga magáért is, mert magában hordja lét-alapját, de első sorban miértünk van, nekünk hálásaknak kell lenni iránta. Ezt a hálát pedig másként nem mutat-hatjuk meg, mint őszinte érdeklődéssel.

A művészet — legyen bármily fo-kon — nem véka alá rejtett gyertya-láng — annak tér kell az érvényesü-lésre, ezt pedig csak az iránta tanu-sítot érdeklődés szerezheti meg. Mu-tassuk ki ma ez iránt, holnap hason-célú egylet iránt azt, hogy méltá-nyolni tudunk minden nemes törek-vést, s az ezekben befolyó és belőlük visszasugárzó erő bizonyára meghozza áldásos gyümölcsét.

Hódítás a Keleten.

Az ezredéves Országos Kiállítás bos-nyák-hercegovinai osztálya.

Hódítás? Talán nagyon erőszakos címet adtam cikkemnek, mert ez a szó: hódítás, önkénytelenül a fegyverzörgést, a vérontást, a győnge leigázását juttatja

eszünkbe. Igen, kizárólag eképen értették a hódítást a régen elmúlt időkben. Ha-nem manapság ismerünk másfelé hódítást is, azt, amely épen szemem előtt lebeg, amikor írom ezeket a sorokat: a hódítást a kulturális és gazdasági előrehaladás fönssőségeinek az ellenállhatatlan erejével.

A Kelet az ő ismeretlen, tehát vonzó-erejű romantikájával, bűvös-bájos költé-szetével, mindazzal az érdekességével, amelyet fantaziánk hagyományos szoká-sánál fogva ragyogó színekkel ruház föl, itt fekszik Magyarországnak tőszomszéd-ságában, és soha meg nem szűntünk köz-vetlen érintkezésben állani vele. Hazánk dicsőségteljes ezredéves történetének jel-lemző sajátosságát kölcsönöz a fényes szered, amelyet az Árpádok óta a Keleten játszottunk. A jelszó, hogy a magyar nemzet közvetíti a nyugotti kulturát a Keleten, modern eredetű; de ebben az esetben a jelszó sokkal későbbben szüle-tett, mint az akció, amelyet hangzatosan magyaráz. A magyar államférfiak év-századokkal korábban, mitsem ismerték volna a jelszót, tudomására jutottak an-nak, hogy Magyarországnak világtörténelmi hivatása a közvetítés a Nyugat és Kelet között. És mélyreható bölcseséggel, ma-randó sikerrel ennek megfelelőleg csele-kedtek. Bekapcsolták a nyugoti államok és nemzetek közösségébe Magyarországot és a magyar nemzetet; tekintetüket azon-ban mindig Keletre függesztették és szt. István birodalmát befolyásza a Keleten soroza az elsőrangú hatalmak közé.

A magyar keleti politikának sarok-pontja Bosnyákország vala, amint króni-káink nevezik Orzova, Sófölde, Ráma, Hum stb. Uralmunk ottan még az 1526 ki nagy nemzeti szerencsétlenséget is tul-élte, mert Jajcát Mohács után néhány esztendeig tartotta a vitéz magyar csapat.

Alig van talpatnyi föld ezekben a pittoresk országokban, amelyet nem áz-tatott magyar hősök vére, akik mindig Magyarország nagyhatalmi állásáért, keleti érdekeiért hűzdöttek ott. Szinte dogmája volt a régi magyar politikának, hogy keleti befolyásunkat a Bosnya és a Narenta partjain kell védelmeznünk. És

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

A felfedezés.

I.

Geréb Flóris asztalos ember volt. Szegényes kis műhelyében egy legény-nyel és egy inassal dolgozgatott. Min-denki azt hitte az utcánkban eleinte, hogy Geréb Flóris boldog. Mert Geréb meg-házasodott s a felesége csinos kis fejr-nép vala. Azonban Flóris az asztalos, a ki csak ekkora ember volt ni, mint egy gyermek, vékony, szikár, semmiség, ő önmagában már az esküvő után kevés időre így dörmögött:

— A teremőjét, (bocsánat, Flóris szólott így) az áldóját ennek a huncut világnak. Hát továbbra is csak kinlódni kell, nyomorogni kell, meggazdagodni nem lehet.

Geréb Flórisnak nagy fekete feje volt és a szemei gondolkozó, örökké tőp-rengő és gyakran lelkes nézésűek voltak.

— Összegyalulhatom a világot — folytatá — a mesterség jelenlegi állapo-tában nem lehet semmire se vinni. Hogy nem tudtam kitalálni semmit! Valami újat, valami nagyszerű felfedezést, a mi-ből egyszerre meg lehetett volna gazda-godni. Minden mesterségben kitalálnak olyan boszorkányságokat, melyek millio-

mosokká teszik az embert, csak én nem, a teremőjét, az áldóját!

Egy kis zöld házban kesergett így. A ház az övé volt. Széles tornácu ház ez, rajta az eresze felfutó színes harangok-kal, elől kerttel, telve violával, rezedá-val, sok georginákkal és ősszel pompázó rőzsákkal a széleken. Az udvaron a gya-lupad közelében egy-egy halom friss fe-hér torgács fénylett. A ház hátsó szobá-jában az eladni való kész pulitéros fes-tett szekrények, székek, asztalok, ágyfák állottak s ezt raktárnak nevezék.

Az első szobában az asszony tett-vett. Világos mintájú színes karton füg-gönyöket az ablakokra. Itt szőnyeget az új padozatra, mely sima és fehér volt, ott csipkéket az asztalra. A korszókba vi-rágokat. A párkányokra a diófalevelek-kei és szegfűkkel megrakott aranykeresz-tes imádságos könyvet kegyeletesen. És az ura íróasztalára az ő arcképüket, me-lyet az esküvő előtt három nappal hozott haza a fotografus. Az ágyakat, a mág-nás kastélyba is bizony beillő, gyönyörű dió-fa ágyakat is mondjam-e?

A káprázatos tavaszi napban az asz-szony mosolygott. Hisz üdvösségét látá az ő kis urában. A műhelyében, a rak-tárában és a házában határtalan gazdag-ságot tapasztalta, mert egy ilyen friss asszonynak minden ragyogó és dus.

— Mégis ez a Flóris — így gondol-kozott kicsiny eszével — ez nagyon tőp-rengő. sokat jár-kél hiába, mintha nagy-gondjai volnának és szitkozódik, a jósa-gost káromolja. Ez nem helyes.

Odament hát hozzája, körülölelte a nyakát és szoligtatta szeliden:

— Flóris, édes Flóris, vigan légy! Mi bánt téged Flóris?

Geréb Flóris azonban szigoruan néz vala fel:

— Te ezt nem érted. Az ember sem-mire se viheti az asztalossággal, ha va-lamit fel nem fedez?

— Ugyan, hogyan! Hát a felvégi Vertán asztalos felfedezett-e valamit s mi-lyen gazdag, de milyen!

— No az ugy örökölt és az uzsorás,

az vérszopó, neki lehet, de én ... én ... Mig könnyű fellegek gyűltek a Ma-gura fölé, csak lehajtá a fejét a tornác virágos ládáira Geréb Flóris és ugy ve-szekedett magával, hogy semmi talál-mány az ő eszébe nem ötlük, a mitől meggazdagodni lehetne.

II.

Másnap se volt különben és harmad szintén így. Sőt minden nappal erősseb-ben belegyökeredett a lelkébe a hit, hogy másképpen, a mint mondva volt, boldogulni nem lehet. A felsővégi Vertán ugyan boldogult, de az már gazdagon fogott a munkához, ugy könnyű, az csal, gyárakból hozat rongyos enyves portéká-kat, rossz fából valókat, ezeket kifényesíti, eladja, na igen, mert pénze van, hozathat, avval becsületes kéznek a munkája nem versenyezhet. Hanem majd másképpen lesz, ha ő kitalál valamit, majd ...

Örökké a cirkalommal, léniával, plaj-bászszal járt-kelt. Az udvartól a raktárig,

a raktártól a kutig, Nézte az egyszerű butorokat, a megunt faragásokat, festése-keket, mit lehetne valami újat, valamely sohasem látott és hallott dolgott felfedezni. Azt mondják hogy az ez ember a ki a kabátokra a láncakasztókat, egy másik, a ki a forgatható ingombokat, egy harma-dik a ki a sár ellen védő nadrágtartókat kitalálta, mind egy esztendő alatt mesés gazdag lett. Igen de azok talán szabók voltak, nem asztalosok. Egy asztalos mit kezdjen.

Hetek is mulának és hónapok, vagy talán évek teltek el, mert a kis Geréb Flóris, mintha megvénült volna, az arca megnyult, sárgás lett a boszankodás epéje miatt. Még a karjaival ok nélkül hadoná-zott, minden csekélységért feldühödven.

Aztán elment hazulról. A „Két ga-ras” korcsmában mindig lehetett találni kétségbeesett embereket, kik a világot szidják Kissé rongyos és piszkos a ruhá-juk, de dohányuk van mindég és a borra pénzt tudnak keríteni a földfenekéről is és a lelkük becsületes, mert csak köny-nyműek és elégedetlenek. Van köztük olyan, a kinek nagy földje volt régen, csak kilicítették belőle, hogy a tűz égesse a ravaszokat! Van egy vén ember, a ki ifju korában szolgabíró volt s most az ír-nokságból is el akarják csapni, mert már diplomás embereket lehet kapni ír-nokoknak, a kik, ha kell, megházasodhat-nak a hivatalért. Az asztal egyik szög-le-tében egy elzüllött gróf is, egy bukott kereskedő mellett. És még többen, töb-ben, egyre többen gyűltek össze minden-nap a „Két garas”-nál, a kiket a sors

milyen messzelátó államférfiui okosság rejlett ebben a principiumban, arról meggyőződünk ma, amikor kénytelenek vagyunk bevallani, hogy ez az igazság válozatlan erővel él és hat; visszavezette Magyarországot oda, ahol őseink harcoltak, uralkodtak és kormányoztak; meggyőzte államférfiainkat arról, hogy a Bosnyákországban elfoglalt pozíció alkalmas arra, hogy onnan meghódítsuk az európai Keletet.

Igen meghódítsuk! De nem karddal, puskával és ágyúval, hanem a szellem fegyvereivel. Bosnyákországnak kell azzá a gyuponttá lennie, a hol összegyűjtjük a nyugoti kulturális és gazdasági élet erőt, hogy onnan kiáradva ellenállhatatlan hatást gyakoroljanak a Balkánfélsziget többi országaira és nemzeteire. Bosnyákország bir annak a közvetítő elemnek a hivatásával, amely a Nyugat vívmányait át-idomítva a Kelet részére tovább terjeszti azokat, magukkal vivén befolyását és tekintélyét annak a nemzetnek, amely ezt az átalakulást igazgatja. Szinte a történelem ujjmutatását kell látnunk abban a körülményben, hogy Magyarországot és Ausztriát magyar államférfiak vezették Bosnyákországba és a Hercegovinába; Andrássy Gyula gróf, a ki nevét kitörölhetetlen ragyogó betűkkel véste be Magyarország és a monarchia történelmének ércalapjaira, mint külügyminiszter a berlini kongresszuson megszerezte részünkre az európai megbízást ezeknek a tartományoknak a megszállására és kormányzására; Kállay Béni pedig, akinek államférfiui nagyságáról szintén Klio fog pártatlanul tanuságot tenni, éppen annyi tudással és munkával, mint talentummal, egész Európát ámulatba ejtő sikerrel, megoldja azt a rendkívülien nehéz problémát, amelyet sokan megoldhatatlannak tartottak: hogy miképpen lehet összeegyeztetni a Nyugatot a Kelettel; miképpen lehet meghonosítani a Nyugot kulturáját valamely országban, anélkül, hogy kivetkőzzék eredeti keleti jellegéből.

Azért, mert a megszállott tartományok ezzel a jelentőséggel és érdekekkel bírnak Magyarországra nézve, szükséges, hogy figyelmünket fokozottabb mértékben irányozzuk ezekre az országokra. Ismerkedjünk meg velük, igyekezzünk elfoglalni ottan minden talpatnyi földet, amelyet üresen látunk. Azok a képzett, művelt, munkabíró emberek, akik idehaza nehezen tudnak megélni, tanuljanak meg bosnyáku, és keressék boldogulásukat ott, ahol szívesen látják őket: Bosnyákországban és a Hercegovinában, Hivatalban a kereskedelem, ipar, technika, vállalkozás tág és gyümölcsöző mezején. Azok a kisbirtokosok, akik itthon nem tudnak boldogulni s eladják földjüket, hogy kivándoroljanak, Amerika helyett vegyék utjokat inkább a megszállott tartományok

felé. Mindezek biztosak lehetnek arról, hogyha tisztességesen megállják helyüket, nemcsak maguknak biztosítanak előnyös existenciát, hanem becses szolgálót tesznek a magyar érdekeknek is. Így készülhetünk elő arra az időre, amikor a bosnyák-hercegovinai kérdés végleges megoldása napirendre kerül.

Bosnyákország és a Hercegovina megismerésére kitűnő alkalmat nyújt gyönyörű Ezredéves Országos Kiállításunk bosnyák-hercegovinai osztálya. Aki a vidékről feljön Budapestre, ne is mulassza el, hogy behatóan megnézze ezt a bosnyák kiállítást már csak azért sem, mert mindennek véleménye szerint, kiállításunknak ez egyik legérdekesebb és legtanulságosabb része. Ellenségeink haragszanak is mértéktelenül azért, a miért ilyen nagyszabású módon jelentek meg Bosnyákország és Hercegovina a magyar kiállításon. Hanem ez a dühöngés egyáltalán nem akadályozta meg a bosnyák kiállítás rendezőt, Horovitz Ede és Stix Ödön osztályfőnököket, Hörmann Konstantint, a bosnyák-hercegovinai országos kormány kiállítási biztosát, Mikuli lovag kormánytanácsost, Redvitz Károly báró cs. és kir. kamarást, Marcell Arthurt, Bautz Ágost mezőgazdasági felügyelőt, Blazseket, a bosnyák kiállítási csarnok építőjét, hogy valóságos lelkesedéssel ne fáradozzanak azon, hogy ezek az országok méltóan ne vegyenek részt hazánk ezredéves ünnepén. Mindannyian rokonszenven viselkedtek Magyarországra iránt; meglátszik rajtuk, hogy fejük Kállay Béni, testestől-lelekestől magyar ember.

Az Ezredéves Országos Kiállítás bosnyák-hercegovinai osztályán meg is látszik a buzgó odaadás, amelylyel készült. Az öt épület (iparcsarnok, erdészeti pavillon, bosnyák lakóház, közlekedési csarnok és kávéház) a rajtuk lengő sárga-piros bosnyák lobogókkal, a bosnyák címerrel messziről kihívják a figyelmünket. Darab Kelet áll itt előttünk, kecses formáival, élénk, de harmonikus színeivel, szellős erkélyeivel és rácsos ablakaival.

Először az iparcsarnokba megyünk be, mert ez áll a kiállítási körülmények között. Az ottani mezőgazdasági főépülettel szemközt). Amit itt találunk, az magában véve egész kiállítás. Közoktatásügy, építészet, bányászat, mezőgazdaság, gyárpar és kézműipar (különösen szép butorok), fegyvermunka (a mintaszerű zenecai fegyvertől), képműipar (bosnyák motívumú tájképek és a népeletről vett rajzok), nyomdászati kiállítás, amelynek legzebb terméke a Nada, ez a magas színvonalon álló szerajevói bosnyák képes újság, a melyet Hörmann Konstantin szerkeszt nagy sikerrel, és közül benne sűrűn rokonszenvesen ismertető cikkelyeket Ma-

gyarországról. A háziipar-kiállítás mesés gazdasági himzéseivel szemébe ötlük mindenkinek. Ennek a csarnoknak a dísz és büszksége azonban az iparművészeti és a szőnyegkiállítás.

A bosnyák ötvös- és fegyverkovács munkája, valamint a bosnyák szőnyeg keresett és híres cikk volt valamikor a Keletnek legátaválabb fekvő vidékein is. A bosnyák-hercegovinai kormányzat új életre támasztotta, formáiban és színösszetételében megújította ezeket az iparágakat, amelyek eképen ismét virágzásnak indultak, és ahol megfordulnak, mindenütt élénk tetszésnek és keresletnek örvendenek. A berakott, vert, vésett valamint filigrán csesebecsék, keleti formájú edények, európai fényűzési- és toilettetárgyak és butorok (különösen feltűnő szépségű egy nagy fali szekrény), valamint a pompás szőnyegek a budapesti kiállításon is általános meglepetést keltenek. Azt is meglátjuk különben, hogy mindez miképpen készül. Az iparcsarnok homlokzatán a keleti bazáreltet élénk varázsoló tizenhárom nyitott boltban ügyes bosnyákok szemünk előtt készítenek szebbnél szebb iparművészeti tárgyakat. A bosnyák lakóház földszintjén három szobában pedig szőnyegszövő műhely működik; ugyanott bosnyák szövetek (bez és burundzuk) is készülnek.

A lakóház emeletének öt szobája hű mása a jómódu bosnyák bég lakásának, szőnyegeivel, kereteivel, fali szekrényeivel és rendkívülien szép, fából készült faburkolataival. Van itt férfiszoba, nőiszoba, városháza és két parasztszoba. Hogy pedig mindez teljesen élethű benyomást gyakoroljon a szemlélőre, életnagyságu, nemzeti viseletbe öltöztetett babákkal népesítették be a szobákat. Eből a házból valóságos bosnyák-hercegovinai etnográfiai kiállítás lett ilyenformán.

A lakóház mögött van a közlekedési csarnok a bosnyák-hercegovinai államvasutakon használatban lévő lokomotivokkal, személyszállító, háló és teherszállító kocsikkal, amelyek mind célszerűek, kényelmesek és elegánsak.

Két oldalt, egymással szemközt állnak az erdészeti pavillon (vadászati és halászati kiállítással) és a kávéház, ahol kitűnő török kávét kaphatunk és éppen olyan kitűnő cimbalomjátékot hallgathatunk a fekete lé szűrcsölése közben.

Az öt csarnok figyelmes megsejtelése fogalmat nyújt nemcsak arról, hogy is esztendő alatt hova emelkedett Bosnyákország és a Hercegovina, hanem körülbelől arról is, hogy honnan kellett kezdeni a nehéz munkát, amelyet olyan nagy siker koronáz. Ennek feltűntetése végett u. i. lehetőleg mindenütt kiállítottak az okkupáció idejéből származó tárgyakat is.

A kiállítás rendezésének éltető lelke és vezető szelleme, úgy mint mindennek, ami a megszállott tartományokban történik, maga Kállay Béni volt; buzgóan nyújtott segítséget neki bájos és genialis neje Kállay Bérné Bethlen Vilma grófnő, úgy a kiállítás előkészítésében, mint a csarnokok berendezésében. Jogos önértékel, méltó meglepéggel tekinthetnek mindketten az Ezredéves Országos Kiállítás bosnyák-hercegovinai osztályára, amelyről az okkupáció egyik elkeseredett ellensége mondotta: Ez a legfényesebb plaidoyer az egész világ előtt Bosnyákország és a Hercegovina osztrák-magyar kormányzása mellett.

Szokolay Kornél.

A tűzoltó bál.

A szilágy-somlyói önkéntes tűzoltóegylet f. hó 5-én a városi színház helyiségében tartotta meg szokásos nyári táncvigalmát. Eredetileg a Báthory várkertbe tervezett mulatságon meglehetősen szép számú közönség vett részt s a legvidámabb hangulatra derült közönség csak a reggeli órákban oszlott szét.

Sokakat visszatartott a délutáni jégcsövel jött vihar és kellemetlen idő s hisszük, hogy — bármennyire nem felel is meg a tűzoltó táncmulatságaink régi fényének és jó hírének, hogy most a másodrendű zenekarral kísérletezett a rendezőség — a mulatság sikerét inkább a kellemetlen idő szállította lejjebb, mintsem az, hogy hát vajjon melyik zenekar fog játszani.

Elvégre is az egylet vezetőségében nagy háboruságot okozott másodrendű zenekar kitett magáért s leszámítva egy-két taktusbeli sántikálást — meg hogy kevés darabot tudnak — a közönség teljes meglepődésére oldotta meg feladatát, erőnek erejével beakarva bizonyítani, hogy nem mindég áll a példaszó, hogy „Olcsó husnak hig a leve“, azaz hogy akarom mondani „ajándék marhának nem kell fogat nézni.“ Jó tudni, hogy a második banda, — hogy a gráciába beférközhessék — ingyen játszott a mulatságon.

De hát a jókedv mit ki nem pótol. Itt pedig volt olyan jókedv, a mi valóban ritkítja párját.

Reméljük azonban, az egylet parancsnoksága be fogja látni, hogy a tűzoltó táncmulatságoknak nálunk nem a jövedelem keresés az egyedüli rendeltetése. Hogy mi, azt e helyen elmondani térszűke miatt nem lehet.

Jelen voltak. A s z o n y o k: Balta Elemérné, Ruszka Istvánné, dr. Láng Jakabné, Kethelyi Istvánné, Burger Jánosné, Fábrián Mihályné (Kővesd), Páskuj Istvánné, Páskuj Antalné, Benkő Pálné, Szellő Istvánné, Szabó Antalné, Csoma Imréné (Debreczen), Szilágyi Jánosné, Schönstein Imréné, Tóth Károlyné, Bencze Józsefné, Madár Józsefné, Molnár Sándorné, Demjén Józsefné, Fehér Dánielné, Péntek Miklósné, Szőnyi Lajosné, Farnati Istvánné, Farnati Józsefné, Jakab Istvánné, Szabó Györgyné, Kiss Pálné, Csernitz Andrásné. — Leányok: Krizsán Nina, Ruszka Margit, Kiss Ilka, Madár Mariska, Veve-rán Erzsike, Koza Mariska, Koza Róza, Tóth Juliska, Szellő Giza, Demjén Margit, Schönstein Amál, Szilágyi Mariska, Fehér Róza, Kozma Mariska (Kraszna), Veress Kata, Szőnyi Róza, Szőnyi Mariska, Farnati Mariska, György Róza, Csernitz Róza, Molnár Mariska.

Ingatlan birtok változások.

A s z - s o m l y ó i kir. járásbírósa területén. Szabó Ferenc és neje megvette Kovács József rátoni 1. kerjett 120 frtért; A sz.-somlyói rom. kath. egyház Özv. Huberth Ivánné és társai sz.-somlyói malmát 246 frtért; Farnati József ár. megvette Nagy Ferenc és társai sz.-somlyói 1. beltelkét 335 frtért; Morong József és társai Özv. Schill Kristófné hármaspataki 1. szántóját 180 frtért; Mojszi Flori örökölte Mojszi Onucz gyümölcsései összes birtokát; Krisztucs Togyer, Togyeri és társai ajándékba Krisztu Togyer és Marián f.-báni összes birtokát; Zoltán Béla és neje megvette Szilágyi Sándor és Albert ilosvai összes birtokát 5000 frtért; Özv. Pap János Ursz Juon, Gavrilla és társai seredeni 1. beltelkét 240 frtért; ifj. Tótós N. János és neje Tótós B. Sándor n.-falusi 1. beltelkét 200 frtért; Rosán Togyer és Vouue ajándékba Rosán Mihály fűesi összes birtokát; Mezey József és neje megvette Schönstein Mari sz.-somlyói 1. házát 2650 frtért; Bodocsán Péter Argyelán Péter cseresei 3. szántóját 180 frtért; Hosszu Judéj és Alexa örökölték Hosszu Lukáné m.-keeli összes birtokát; László Floráné és társai Bulvj György jaazi összes birtokát; Sándor Mihály megvette Szokota Nyikuláj pecselyi 1. szántóját 110 frtért; Bocse Juon és társai örökölték Bocse Luka a.-báni összes birtokát; Koszte Togyer és Vaszalika megvette Venter Ilona Tusza 1. kaszálóját 240 frtért; Brezs Kosztán Ferenc György seredeni 1. kaszálóját 150 frtért;

kegyetlenül vert s az Isten a kikkel rosszul bánt. Napszürkült, elkérgesedett emberek.

Ide került Geréb Flóris. Letelepedett közéjük. Hát azonnal lelkesen fogadták. Az első félóránban rendesen hallgatni szoktak, mindössze hogy nagy kortyokban nyelik a bort, ez hallatszott. Aztán rákezdték:

— Cudar világ, he?

— Cudar — fuldokolta Flóris — az áldóját! Esmét, eszmét! Én gondolkozni szeretek . . .

— Bolond — kiáltották közbe a vén dijnok, a gróf és a boltos — ki gondolkozik? Ígyál bolond; ivás közben jönnek a jó gondolatok.

Újra ittak. És ittak-ittak, kora estétől hajnalig, aztán másnap is délelőtt és délután, közbe, ahogy forognak a világ napjai, mintha nagy boros poharak és sörös poharak és pálinkás üvegek volnának és körülöttük keringenek, úgy ke-ringettek ők az örök mámorban, fel-fel-pirulva, majd elsápadva és hajtották a „Két garas“ mindenben vigasztaló filozófiáját, hogy a jövő gondolatokat meghozza előbb-utóbb a mámor.

Geréb Flóris nehezen birta, sokat köhögött és sárga arca gyorsan megpuffadt. Egyszer nagyon félrebeszélt és a férgek miatt panaszkodott, melyek az ilyen emberek előtt táncolnak folyton-folyvást.

— Jól van, hé, jól van — kiáltották a pajtásai — hát koporsót csinálj, szépet, a mi ne porlódjék hamar, a mibe nem furakodhatnak a férgek. Ebből meggazdagodhatsz, ha kibírod.

III.

Miképpen történt, hogy a koporsóról való tanács benne maradt a gondolkozásában? De haza ment és a szerszámaikat előkeresgette. Ah! a ház és az udvar már nem a régi volt. A műhelyből

semmi. Előbb a legény szökött el, azután az inas. És elszökött apránként az egész raktár. Potom pénzért a kész butorok belőle: a siffonérok, almáriumok, asztalok, székek, a legpompásabbak éppen úgy, mint a festetlenek. A lakószobából is eltűntek a politizozott holmik. Csak az imádságos könyv maradt a multból. A többit megette a kétségbeesés. A kertben már csak őszi rózsák voltak s ezek is fonyadtak, száraik megtörvék. Az eresztől olyan szomoruan csüngöttek alá az egykor tarkaságban vidám felfutók elpusztult levelei.

— Ne sirj! — kiáltott az asszonyra Geréb Flóris, — most ne sirj. Tíz év óta már eleget sirtál. Most a szép napok következnek. Meg van a felfedezés!

Az asszony elejébe állott.

— Édes Flóris, édes, hagyd. A felvégi Vertán asztalossal beszéltem. Azt mondta, befogad téged a műhelyébe, ha abba hagyd az ivást, jó bért ad. Oda menjünk Flóris, a míg rendbe hozzakodunk . . .

Csunnyán kikacagta ezt a beszédet Flóris.

— Na hiszen, hogyne, most? A mikor minden nagyszerűre fordul! Várj csak egy percig, várj!

Borzasztó lázzal hozzá fogott a fargáshoz, gyaluláshoz és magában mormogta, értelmetlenül, szakadozottan: „Nagyszerű . . . fel . . . le . . . fel . . . felfedezés . . . felfed . . . ezés . . . koporrssó . . . koporrssó . . . szögek . . . nélkül . . . szögek nélkül koporsó . . . mintha az egész faragva . . . faragva . . . mintha faragva volna az egész . . . szeg nem lesz benne . . . rozsdá nem lesz . . . nem rothad . . .“

Valóban összekalapált egy gyönyörű koporsót, a melyet itt eddig még nem lehetett látni. A széleit hajlított fából, a többit úgy illesztette hozzája, hogy egy darabnak látszott az egész.

— Kész! — hörögte egyszerre.

És összeesett a koporsó mellett. Elterült a gyepes udvaron, mintha villámcsapás érte volna és meghalt . . .

. . . Az asszonya mellette állott, le-hajtott fővel, alázatosan túrva az Urnak a csapását, aztán letérdelt, egyik kezét a halott szemére téve, a másikkal a koporsóra támaszkodva.

Eljőve aztán a felsővégi Vertán-asztalos, szólván:

— Gondoltam, asszonyság, hogy egy koporsót csinálók szegénynek, hisz mesterember volt, mint én . . .

De meglátva most a gyönyörű mivű koporsót, egyszerre a fejéhez kapott. Az öröm villant át a szemén. Nem hangosan szólott, csak önmagában gondolkozott: „Hisz ez óriási felfedezés. Koporsó hajlított fával, be lehet festeni éreszínűre s az ember rengeteg pénzt kereshet ilyen koporsókkal, hatszor annyiért lehet eladni, mint a régieket.“

Mintha egy könyet törölt volna ki a szeméből odaemelte a keszkenőjét.

— Asszonyság, tudom, hogy nincs módja Hát nemcsak koporsót adok. Engedje, hogy Geréb Flórist egészen én temessem el. Szép temetésben temettetem.

És így a szegény Geréb Flórist a felsővégi asztalos gyönyörűen eltemettette. Éreszínűre festett koporsót csinált neki. A koporsót az emberek nagyon megbámulták. És mindenki, a kinek szerezettje meghalt, arra vágyott, hogy ilyen koporsóba tegyék, mert hire ment, hogy ez nem korhad el soha és a pusztulás hozzá nem fér. És a felsővégi Vertán gazdagsága csodamódra megnőtt gyorsan az újfajta koporsók által, míg Flóris porladt . . . porladt . . .

B—b.

Különfélék.

— **Tisztelettel kérjük olvasóinkat**, hogy előfizetéseiket megújítani, azok pedig, akik hátralékban vannak, tartozásaikat kiegyenlíteni sziveskedjenek

— **A hivatalos lapból.** Királyunk Ő Felsége Ujfalussy Dezső szatmár-németi kir. törvényszéki aljegyzőt a zilahi kir. törvényszékhez albiróvá nevezte ki. A m. kir. igazságügyminiszter Hosszu Ákos sz.-somlyai kir. járásbíróági telekkönyvi átalakító díjnokot a sz.-somlyai kir. járásbírósházhoz innokká nevezte ki.

— **A sz.-somlyói önkéntes tűzoltó egy-**let f. hó 5-én tartotta meg közgyűlését. Czecz Károly főparancsnoknak bejelentette lemondását s ideiglenesen Páskuj Antal alparancsnok tölti be helyét. Az országos tűzoltó kongresszuson az egylet magát több tag által képviselteti. A közgyűlés Gáspár István ref. lelkész az egylet papjává választotta meg.

— **Meghívó.** A „szilágy-somlyói műkedvelő zenekar“ hangszerek beszerzésére 1896. július hó 18-án, szombaton, a színház termében hangversenyt rendez. Műsor: 1. „Nyitány“ Erkel „Hunyadi László“ operájából, előadja: a műkedvelő zenekar; zongorán kíséri: Ruszka Margit k. a. 2. „Le-fou“ Kalkbrennertől, zongorán előadja Tamko Bella k. a. 3. a) „Tavaszi és szerelem“, keringő Waldteufel Emiltől, előadja: a műkedvelő zenekar, zongorán kíséri: Veverán Erzsike k. a. b) „Csók“, polka mazur Strausz-tól, előadja: a műkedvelő zenekar, zongorán kíséri: Weinberger Gizella k. a. 4. a) „Délia dala“ Verő „Sultán“ című operettejéből, b) „Izabella belépője“ Konti „Citerás“ című operettejéből, zenekar kíséret mellett énekl: Tamkó Bella k. a., zongorán kíséri: Dr. Láng Jakabné urnő. 5. „Egyveleg“ Pietro Mascagni „Parasztbecsület“ című operájából, előadja: a műkedvelő zenekar, zongorán kíséri: Ruszka Margit k. a. 6. „Magyar népdalok“, előadják: Posner Sándor, ifj. Somogyi Kálmán (hegedű), Lukátsffy Ödön (cello), és Schöffler Leo urak (cimbalom). 7. „Sobri dal“ Dreysehoch-tól, zongorán előadja: Veverán Erzsike k. a. 8. „Couplet“ zenekar kíséret mellett előadja: Klein Mór ur. 9. Részlet Verdi „Traviata“ dalművéből, előadja: a műkedvelő zenekar, zongorán kíséri: Tamko Bella k. a.

— Réthy István, a szegedi színház tagja, vasárnap e hó 12-én városunkba érkezik és a színházban jótékonycélú estélyt fog tartani.

— **Esküvő.** Szántó Károly mult hó 27-én vette nőül Nagy Vilmát, Nagy László birtokos és sepsi-szent-györgyi városi tanácsos leányát. A polg. házasság megkötését a menyasszony sógora ifj. Gödri Ferencz polgármester — diszmagyarban — eszközölte, míg az egyházi áldást a kath. esperes adta az új párra. A nagy-számban jelen volt rokonság és jóbarátok éjfélig ünnepelték a nap eseményét. Az új pár reggel Előpatakra utazott.

— **Nyilvános számadás** a sz.-somlyói önk. tűzoltó-egylet f. hó 5-én rendezett táncmulatsága bevételéről és kiadásáról. Összes bevétel 89 frt 40 kr, kiadás 38 frt 73 kr, tiszta jövedelem 50 fr 67 kr. Felülfizettek: Báró Bánffy Dezső miniszterelnök 10 frtot, Rozman Izsák, Páskuj Antal 2—2 frt; Páskuj István 1 frt 20 kr., Klammer Adolf 1 frt 20 kr., Kiss József mérnök, Gáspár István, Páskuj József, György Andrásné 1—1 frt; — Herrling József 90 kr., Dr. Lang Jakab, Balta Elemér 80—80 kr; — Kethely István 70 kr., Kriszt Sándor 2 frt, Angyal János 60 kr., Gámentzy Géza, Kanyó Ferencz 50—50 kr; Batori Géza, Balázs József, Kovrig Antal, Sós Lajos, M. T., Donogány János (Varsolcz) 40—40 kr; Barabás Lajos, Molnár Sándorné, Fábán Mihály 30—30 kr; Erdei Jenő, Miklós Mihály, Szabó Antal 20—20 kr; Kováts Lőrincz 10 kr.

— **Jégeső** vonult át városunkon vasárnap délután, mely, mint lapunkat értesítik, Kémer, Ipp, Kárásztelek, Kerestelek, S. Ujlak község határát is érintette. A jég nagy viharral jött, de esővel érkezett s azért nagyobb kárt nem okozott. Ugy látszik, hogy a három hétig tartott esőzést a vasárnapi vihar befejezte s a jövő héten már vidékünkön is elkezdődő aratási munkálatokhoz szép meleg napokra számíthatunk.

— **Adományok.** Péntek Elek ur az általa készített bazárképek eladásí árából 12 frtot, Gáspár István egyleti titkár ur egy fogadásból kifolyólag 1 frtot ajándékoztak egyletünknek. Rosman Izsák ur (Széplak) 1 frttal fizetett elő a „Május“ milleniumi lap egy példányára, Goldglancz Lajos ur 50 krral fizetett felül egy bazárkép vásárlása alkalmából. Mely nemeslelkű adományokért fogadják az egylet hálás köszönetét. Sz. Somlyó, 1896. júl. 7. Bartha Endréné, elnöknő

— **ifj. Szántó Károly** a zilahi ipar és gazdasági bank tevékeny könyvelő gyakornoka a szászvárosi takarékpénztár részvénytársasághoz segédkönyvvezetővé választatott meg.

— **Jótékony-ság.** Lázár István sz.-nagyfalusi birtokos és Donogány János szolgabíró az 1896. évvel kezdődőleg a sz.-somlyai jótékony nőegylet rendes tagjai sorába beléptek. Örömmel üdvözzöljük őket a jótékony-ság terén.

— **Adomány.** Özv. báró Hirsch Mórné a szilágy-csehi izr. szegények részére 120 forintot utalványozott. A szép ajándékért az illetők köszönetöket nyilváníják.

— **Haiálozás.** Korbuly Jakab sz.-krasznai kereskedő életének 75-ik évében folyó hó 3-án végelgyengülésben elhunyt.

— **Köszönetnyilvánítás.** A sz.-somlyói önkéntes tűzoltó-egylet részére a budapesti Schmidl és Ungár cég 25 frtot adományozott. A nemes adakozásért az önk. tűzoltó-egylet parancsnoksága nevében köszönetét nyilvánílja Benkő Pál, pénztárnok.

— **Helyreigazítás.** Lapunk közelebbi számában a szilágy somlyói alsófoku ipar és kereskedelmi iskola tanulóí jutalmazására befolyt adományokról közölt nyilvános számadásban a sz.-somlyói „Csizmadia társulat“ adománya tévesen lett 6 krajcárnal közölve, mert a társulat adománya hat korona volt.

— **Meghívó.** Az ér-kávási év. ref. egyház papi lakásának befejezése céljából 1896. évi július 18-án d. u. 4 órakor kezdődőleg felolvasással és szavlati előadás-sal egybekötött Tán c m u l t s á g o t rendez. Program: 1. Szavlat, előadja: Kovácsy Emma k. a. 2. Felolvasás, tartja: Diószeghy Mór ur. 3. Szavlat, előadja: Kovács Endre ur.

— **Kérelem a t. közönséghez.** A Budapestre szóló levelezéseket a hiányos czímzés miatt még mindig nem lehet a kellő gyorsasággal kézbesiten, mert a címiratban a t. közönség többnyire csak az utazát és a házszámot tünteti ki, holott ha a közigazgatási kerület és lehetőleg az emelet, ajtószámot is feljegyezné, a levelek kézbesítését meggyorsítaná és a posta közegek teendőit is megkönnyitené. Az utazó postai alkalmazottak — ugyanis — a Budapestre érkező mozgó- és kalauzpostákkal közvetített összes levelezéseket már utközben közigazgatási kerületek szerint rendezik oly cdből, hogy a kézbesítéssel foglalkozó székesfővárosi postahivatalok a rendezett levelezéseket a közigazgatási kerületekben alulított levélhordói kerületek szerint gyorsan szétoszthatják. Ha a levelek címzése hiányos az utazó postai alkalmazottak, nemkülönben a kézbesítő postahivatalok feladatukat a kellő időre megoldani nem képesek és ennélfogva kellő időre a levelek nem kézbesíthetők. Ujból felkérem tehát a t. közönséget, hogy saját érdekében a levelezések gyorsabb kézbesítése s a postai alkalmazottak amugy is terhes szolgálatának megkönnyítése végett a Budapestre szóló levelezések címiratában az utca és házszámon kívül a közigazgatási kerület (I—X-ig) és lehetőleg az emelet és ajtószámát is kiírni sziveskedjék. Budapest, 1896. május hó 28.án. Dürr, s. k.

— **Egészsége és szépsége** ellen nagyot vétkeznek mindenki, aki kritika használja a széltében-hosszában hirdetett és laikusok által ajánlott szépitő szereket. E tekintetben Magyarországon még nem volt tanácsadó: csak mióta dr. Jutassy József, az összes gyógytudományok tudora és specialista bőrgyógyász külföldi tanulmányai alapján különös szakmájává tette az orvosi kozmetikát, csak azóta talál a közönség szakembert, kihez komolyan és teljes bizalommal fordulhat a szépséghibák eltávolítása, a bőr ápolása és a szépség megóvása céljából. — A kéz- és arcbőr durvasága, tisztátlansága, seplő, májfolt, anyajegy, lencse, szemölcs, bőratka (mitesszer), pörsenés (wimmerli), izzadás, hajkorpa, hajhullás, kelletlen szőrök (női bajusz és szakál) stb. nem csodaszerektől mulnak el, hanem csak észszerű orvosi kezeléstől. Ugyszintén a szépség megóvásának és fenntartásának titka is csak a bőr (teint) helyes ápolásában (mosdás, szappan, arcepor stb. megválasztása) rejlik, ami egyén és kor szerint változó. Dr. Jutassy lakik Budapesten, VII., Erzsébetkörút 22, rendel 10—1, 3—5 Levelekre válaszol.

— **A gyújtogató vasut.** Az aratás idején igen sok kárt okoz a földeken áthaladó vasut az ő gyújtogató szikráival s évenként százakra menő perekkel kénytelenek a gazdák fellépni az illető vasutttársaságok ellen. Az ilyen ügyekben szerzett keletetlen tapasztalatok — mint értesülünk — arra indították a magyar államvasutak igazgatóságát, hogy e dologban körlevelet intézzen a hatóság-hoz. A körlevélben azt kéri az államvasutak igazgatósága, hogy minden községben, melynek határát vasut érinti,

hirdessék ki, miszerint a gazdák a vasuti pályatesttől legalább is 100 méternyire helyezzeék el a lerakott gabonát, illetőleg a kévekereszteket, nehogy a lokomotiv szikrája bajt okozzon. Oly esetekben, a mikor a kévék nem voltak 100 méternyire a vasutesttől, az esetleges tüzkárért a vasut nem ad kárpótlást.

— **Az erd. ev. ref. egyházkerület** f hó 8-iki közgyűlésén 179 szavazattal 52 szó ellenében, — tehát 75 szótöbbséggel — a nagyenyedi theologia beszüntetése határozottat el.

— **Apróságok.** Kitünő arc-kép. Egy festő büszkén mutogatta két legujabb festményét egy kritikusnak.

— Az egyik kép atyámat ábrázolja, fénykép után festve, a másik pedig Corday Saroltát. Nos, mit szól műveimhez?

A kritikus hoszasan vizsgálja a két képet, majd megszólal:

Mondja csak, melyik ábrázolja az ön kedves papját?

△ Nem hiszi. A súlyos beteg nagybácsit vigasztalni igyekszik az öcsése:

— Ne csüggedjen bácsikám. . . okvetlenül meg fog gyógyulni.

A beteg pedig némán int a négy orvos felé, kik a szoba egyik sarkában halkan tanácskoztak.

Nem hiszem, felelt aztán, nagyon sokan vannak.

— **Henneberg-selyem** csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér, és színeseket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázottakat, damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: HENNEBERG G. (cs. k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Irodalom.

— **Füüdöző és nyaraló** hölgyeink legkellemesebb utitársuk a „Zenélő Magyarorszá-g“ ez a már mindenütt ismert s alig nélkülözhető zongora zenemű folyó írat, mely negyedév csekély 1 frt. előfizetési árért 6 füzetben — 60 oldalon a legszebb s legdivatosabb zeneújdonásokkal látja el előfizetőit s így a nyaraló idény alatt is legkellemesebb utitárs lesz zenekedvelőöinknek. A július 1-sei 18-ik száma is, mint egyébbkor a legzebb, s a legfelkapottabb zeneújdonásokat hozza u. m. I. Bereczk Kornéltól „Szállj el innen“ magyar dalt. II. Vollstedt R-től a „Liestige Brüder“ hírneves szerzőjétől „Szép májusban — párosan“ című rendkívül szép és dallamos keringőt. III. D'Amant Leó „Gavotte a la Court.“ A most megújuló félvál alkalmával mindazoknak, kik a jó és határozatban distingvál szép zenét kedvelik előfizetésre ajánljuk a rendkívül olcsó és derek zenemű folyóíratot. Előfizethetni a „Zenélő Magyarorszá-g“ kiadóhivatalában Budapesten, VI. Csengeter-utca 62/a. Mutatványszámot bárhova is ingyen és bérmentve küldetnek.

— **Az árnyas, csenedes** berekben valósággal élvezet egy jó újság olvasása, s azért a meleg időben is ajánljuk a „Képes Családi Lapok“ előfizetését. Ez újságban nemcsak szórakoztató regények, minden negyedévben 2 eredeti és 1 fordított regényt közöl, egyet külön beköthető formában, de számtalan elbeszélés, rajz életkép, humoreszk és jeles költemény találhatók, mind-megannyi jó nevű, első rendű írók tollából. A „Hölgyek Lapja“ két hetenként megjelenő külön melléklete dívat képeket hoz a legujabb párisi minták után, s azon kívül valami ismeretterjesztő apróságot, dívat tudósítást és a nagyon kedvelt előfizetők postáját, melyben minden előfizetőnek díjlatlan csevegései, kérdézősködései vannak közölve A „Képes Családi Lapok“ minden előfizetőnek a fürdőre, nyári mulatóhelyre is készséggel utána küldetik, ha ezt a kiadóhivatallal (Budapest, Vadász-utca 14. saját ház.) egy levelező lapon tudatni szivesek.

— A „Kert“ a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap 13. száma a következő tartalommal jelent meg. — Konyhakertészet Hreblay Emil: A virágké hajtatása. Ma-uthner Ödön: Az uborka kipusztulása. Vts.: A salátafejek széleinek elbarnulása. — Gyümölcsészet. Id. Katona Zsigmond: A legjobb magyar kajszinbarack. Bornemissza Zoltán: A díofa. Dr. Asbóth Sándor: A fának mesterséges táplálása. Zádor Gyula: Mossuk fánkát — Diszkeresztet. Báró Nyári Gyula: A Mahóni és a Magahóni. Ráde Károly: Az angol kerti stylus. Virághagyma tenyésztés a szabadban. K. Alfréd: A szomorú füz. Székely Irén: A Cactusokról — Lugas. B. Z.: A nemezbetegség (Erinosis). — Gép- és eszközlétár. Vitályos: Ez is gyümölcs-aszáló. — Tárca Petrikovics Pál: Falb jóslatai a nép nyelvén. — Hírek. — Milleniumi ügyek — Apró szakközlemények. — Julius havi teendők. — Szerkesztői üzenetek. — Színes műmelléklet. — Fametszetek.

— **Az ezredéves Magyarország** és a milleniumi kiállítás című nemzeti nagy díszmű a most megjelent 12-ik füzettel befejezett nyert. A 12. füzet a szokásos 16 kép helyét 36 remek képet tartalmaz. Diszkötésben művészi kiviteli és 11 színnyomású bekötési táblával együtt minden könyvkereskedésben és újságelárusító helyen 6 frt 50 krért kapható. — Ana számtalan elismerő levél közül, melyek Laurencie Gyula urhoz, mint e díszmu igazgatójához a világ minden részéből érkeztek, alábbiakban a legmagasabb udvarhoz tartozó tagok, továbbá főméltóságok és miniszterek-től, kiknek az ezredéves kiállítás alkalmából egy-egy diszpéldány megküldetett. vett néhány átíra-

tot közlünk: Tekintetes Laurencie Gyula urnak Budapestén! Ő császári és apostoli királyi Felsége a T. Uraságod által bemutatott „Az ezeréves Magyarország és d milleniumi kiállítás“ című díszművet köszönettel legkegyelmesebben elfogadni méltóztatott. Miről Tekintetes Uraságodat ezennel értesitem. Budapesten, 1896. évi május hó 24-én. Br. Bánffy s. k.: — Az Ezredéves Magyarország és a milleniumi kiállítás tek. igazgatóságának Budapest. Stefánia özv. trónörökösné Ő cs. és kir. Fensége — bár előfizetője „Az ezeréves Magyarország és milleniumi kiállítás“ című díszműnek — a részére beküldött, különösen is bekötött példányt, legkegyelmesebb köszönettel elfogadni méltóztatott. Bécs, 1896. május 10-én. Ő cs. és kir. Fensége főudvarmestere: (aláírás); — József főherceg ur Ő cs. és kir. Fenségének főudvarmesterei hivatala. Tekintetes Laurencie Gyula urnak („Az Ezeréves Magyarország és a milleniumi kiállítás“) Budapestén. Van szerencsém Tekintetes Uraságodat értesíteni, hogy Fenséges Uram a felajánlott érdekes tartalmu díszművet elfogadni és azért szívélyes köszönetét kijelenteni méltóztatott. Budapest, 1896. évi május 9-én. Hivatalos tisztelettel Vécsey Sándor br. s. k., főudvarmester.; — Ő cs. és apostoli kir. Felsége udvarnagytól Magyarországon. Laurencie Gyula igazgató ur stb. stb. Ő Nagyságának Budapestén. Nagyságos uram! Van szerencsém a küldött díszműért Nagyságodnak őszinte köszönetemet fejezni ki. Fogadja Nagyságod kiváló tiszteletem nyilvánítását. Budapestén, 1896. május hó 12. Ő cs. és apost. kir. Felsége udvarnagya Magyarországon: Apponyi s. k.: — Földművelésügyi magy. kir. Miniszter. Tekintetes Laurencie Gyula urnak, az „Ezeréves Magyarország és a milleniumi kiállítás“ című könyvkiadó vállalat igazgatójának Budapestén. Igen tisztelt Igazgató ur! Az „Ezeréves Magyarország és a milleniumi kiállítás“ című nagyérdemű díszmű szíves megküldéséért fogadja tisztelt Igazgató ur őszinte köszönetemet. Budapestén, 1896. május 9. Tisztelettel Darányi s. k.

— **Az Uj Világ** csodái! (Laurencie Gyula igazgató). Nagyszerű, leírhatatlanul érdekes az az amerikai díszmű, melyet a „Pesti Napló“ kiadóhivatala előfizetőinek és a közönségnek nyujt. Egykor az emberek távoli csodavilágról álmodoztak, a melyet a fantázia a mesék pompájával, kincsekben kiszámíthatatlanul gazdagnak képzelt el. E csodavilág után való forró óhaj arra ösztö-kelte a bátorszívűeket, hogy fölkeressék. Sok tévelygés után megtalálták a már szinte mesévé vált régi Indiát, fölfedezték leírhatlan merész, hosszú tengeri utazás után — az Újvilágot. De a forró óhaj nem csillapult, mert a csodákat, a melyeket vártak, nem találták meg. Az a világ tehát, a melyről oly sokat ábrándoztak, csakugyan ábránd világ volt? Nem. Meg volt az, a célt elértek. Csak az élő valóság és a birtok és élet után való kemény harc nem engedte, hogy az álom valósulását észrevegyék. Évszázadoknak kelle el-viharozniok, míg az emberiség arra a meggyőző-désre ébredt, hogy mit nyert ezzel az új világgal. A mit az ösök óhajtottak, azt csak a késő utódok látták teljesítve. Igen, Amerika valódi csodavilág! A mérhetlen kincsek meg voltak, csak mélyen el voltak rejtve a föld ölében, arany, ezüst és más fémek gazdagítják e földet, ugy, hogy még hosszú idő fog elmúlni, a míg az utolsó drágaságokat a felszínre fogják hozni. És az ország szépségei? Szébbek, mint a milyenekről álmodoztak, nagyszerűbbek, mint a mennyit a legmerészebb fantázia el tudott képzelní, tulságosan gazdag természetű csodákban, a melyekhez hasonlókat a világ egy tájékan sem találhatunk Persze, a legnagyobb, a legkülönösebb csodája a világnak, oly csoda, a mely csak később keletkezett — az ember és az ő művei. Éppen a birtok után való kemény harc, a melyet csak lépésről-lépésre lehetett elfoglalni, a csodálatos történelmi mult, a melyről annyi emlékszbör regél, Amerika embereit azokká tette, a milyenek most; energiájokat megacélozta, erejőket kifejlesztette és elméjőket ugy alakította, a milyenné minden tekintetben eredetien, az ő-világ bámulatára lett. Erős kötélek füz bennünk magyarakat az új-világhoz. Nincs város, gyarmat az új-világban, a melyben a magyar elem kiváló szerepet ne játszana. Amerika Magyarország számára új othonná változott és csak kevesen lehetnek Magyarországbán, a kiknek gondolatai ne kalandoznának át a tavolba, abba a világba, a hol talán egy testvérök, egy rokonuk, egy barátjuk él Üdvözlét, kézzorítást és a melyet Amerikából küldenek az itt következő lapok az anyarországban élőknek. Honfítás hozta létre technikai tökélylyel ezeket a pompás lapokat, a melyek nemcsak Amerika csodavilágát mutatják mutatják minden nagyszerű, szép alakulásaival, de eleven és vonzó leírásokban a szellemek és szemnek is elővárászojják a csodáit mindazoknak a városoknak és helyiségeknek keleten, nyugaton, délen és észako a hol a honfításaink élnek, az új-világban! Ezen díszmu 16 hetenkénti füzetekben 16 gyönyörű képesfüdél alatt csak 40 krért kerül kiadásra és Magyarországon mindenütt ugy magyar, mint német szövegben.

Szerkesztői üzenet.

A jegyzők részére 3 forint kedvezményes árban csak az esetben küldjük a lapot, ha az egész évi előfizetési pénz egyszerre és előre beküldetik.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓTULAJDONOS:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Hirdetmény.

A nagy-kunsági takarékpénztár — melynek székhelye Kisujszállás — ujnémeti község (Szilágyvármegye) határában fekvő 320 magyar holdat tevő, jó karban levő uri lakházzal célszerűen berendezett gazdasági épületekkel ellátott földbirtokát, több évre haszonbérbe adja, esetleg örök áron eladja.

A feltételek megtudhatók tulajdonos takarékpénztár igazgatóságánál Kisujszálláson.

Országos vásár

Margittán. (Biharmegye)

1896. július 15-én baromvás.

„ „ 16-án „ 3-3

„ „ 17-én kirakóvás.

2577—896. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

Ph. Mayfarth & co. bécsi gépgyár cég végrehajtónak mint Posner Ábrahám engedményeseinek Blága János, Blága László és Blága Farkasné borzasi lakosok végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a bírói árverés 24 frt 30 kr. tőke, perköltség 5 frt 60 kr. végrehajtási, 11 frt 70 kr. árverés-kérsi s a további költségek erejéig ezennel elrendeltetik, határidejűl **1896. július hó 27-ik napja** délelőtt 9 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Borzas községházához, kitűzetik az árverési feltételek pedig a következőkben állapítatnak meg.

I. A mikor is elárvereltetnek szükség esetére a kikiáltási áron alul is

a) végrehajtást szenvedő özv. Blága Farkasné sz. Pap Borbála borzasi lakosnak a borzasi 85. tjkvben A. I. 1—14. rezám alatt foglalt 108. 363. 374. 473. 676. 681. 818. 892. 1152. 1195. 1221. 1225. 1238. és 1298. hrszamu ingatlanai 1021 frt kikiáltási árban.

2. Árverelni szándékozók kivétel nélkül tartoznak a kikiáltási ár tizszáztólját készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

II. Árverési feltételek:

I. Legtöbbet ígérő köteles a vételár felét a leütéstől egy, másik felét, melybe a bánatpénz is beszámítandó újabb egy hónap alatt mindenkor 5% kamattal a sz.-somlyói kir. adó mint letétbivatalnál a 39,425—881. I. M. sz. letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

II. Tartozik vevő az árveréstől kezdve a birtokkal járó minden közterhet viselni s a vételtárgya után kiszabandó kincstári illetéket fizetni.

A többi árverési feltételek ezen kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál és Borzas

községházánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság. Sz.Somlyón, 1896. május 5.

DONOVÁK SÁNDOR,
kir. aljbíró.

1999—896. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

A m. kir. államkincstár végrehajtónak Girez Juon és Girez Tódor detreheimi lakosok végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a bírói árverés 34 frt 11 kr. tőke, esedékes 6% kamattal, 10 frt 35 kr. perbeli, 6 frt árverés-kérsi s a további költségek erejéig ezennel elrendeltetik, határidejűl **1896. évi július hó 7-ik napja** d. e. 12 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Detreheim községházához kitűzetik, az árverési feltételek pedig a következőkben állapítatnak meg.

1. A mikor is elárvereltetnek szükség esetén a kikiáltási áron alul is,

a) végrehajtást szenvedők Girez Juon és Girez Tódor detreheimi lakosoknak a detreheimi 74. tjkvben A. + 1. rsz. alatt foglalt 105. hrszamu házassaltelekre és ennek tartozékaival együtt 1074 frt kikiáltási árban.

2. Árverelni szándékozók kivétel nélkül tartoznak, a kikiáltási ár tizszáztólját, készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni, avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

II. Árverési feltételek:

I. Legtöbbet ígérő köteles a vételár egyharmadát a leütéstől 15, második egyharmadát ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, a harmadik egyharmadát 45 nap alatt, mindenkor 5% kamattal a sz.-somlyói kir. adó, mint letétbivatalnál a letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

II. Tartozik vevő az árveréstől kezdve a birtokkal járó minden közterhet viselni s a vételtárgya után kiszabandó kincstári illetéket fizetni.

III. A mennyiben jobb vételári ígéret utólagosan nem tétetnek, jogosult lesz vevő az árverés jogerejűvé váltával innen nyelendő vételi bizonyítvány mellett a megvásárolt ingatlant teltleges birtok és használatába átvenni, de a tulajdonjog csak az árverési feltételek teljesítése után fog részére hivatalból bekebelezetni.

IV. Ha árverezési vásárló az ígért vételárt és járulékait a kitűzött határidőben le nem fizetné, ellene bármelyik érdekelt fél kérelmére az 1881. évi 60 t.c. 185. §-ban

foglalt következmények terhe alatt újabb árverés fog elrendeltetni.

Az árverési hirdetmény és feltételek ezen kir. járásbíróióság mint tkvi hatóságnál és Detreheim község házánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Jelen árverés a detreheimi 74. tjkvben feljegyzendő.

Kir. járásbíróióság mint tkvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1896. évi április hó 29.

DONOVÁK SÁNDOR,
kir. aljbíró.

3991—896. tkvi szám.

Hirdetmény.

A sz.-somlyói kir. jbiróság mint tkvi hatóság által közhirrre tétetik, hogy a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Somlyó-Györtelek község telekkönyve birtokszabályozás folytán az 1869. évi 2379. sz. szabályrendeletke képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. XXIX. és 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendeli, az 1892-ik XXIX. t.cikkben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottatik, e célból az átalakítási munkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1896. évi augusztus 3-án** fog kezdődni.

Ennélfogva felhívtnak:

1) Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új tkvi tervezet ellen netáni észrevételeiket annál bi-onyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv átalakítása miatt a téves átvezetéstől eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2) Mindazok, kik a tjkvben előforduló bejegyzésekre nézve okadott előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldötté előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3) Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.c. 15—18. az 1889. XXXVIII. t.c. 5. 6. 7. és 9 §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el s a tulajdonjog bekebelezésre alkalmas engedélyét nyilvánítsa, mert különben

jogaikat ezen uton nem érvényesíthetik s a bélyegilleték elengedési kedvezményétől is elesnek.

4) Azok, kiknek már tényleg megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak kitörlesztést kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. jbiróság, mint tkvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1896. június 25-én.

DONOVÁK SÁNDOR,
kir. aljbíró.

2—3

Több mint 50 év óta
sikerrel használtatik!

Az
ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az
Eszéki Salvator-Szappan.

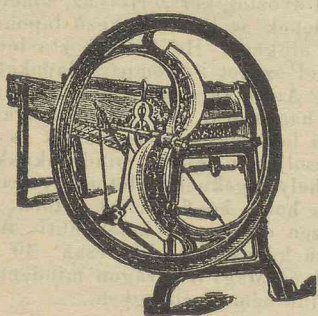
Valódi minőségben csakis
mint eddig, ezentul is
ESZÉKEN, felsőváros
DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban
készül és megrendelhető. 11—16

Szeplőket
és
májfoltokat
valamint az összes
bőrtisztítálatansá-
gokat
biztosan eltávolít

1 tégely valódi Spitzer kenőcs . . . 35 kr.
1 üveg valódi Spitzer mosdóvíz . . . 40 kr.
1 darab valódi Salvator-szappan . . . 50 kr.
1 doboz valódi, lyoni rizspor 3 szín-
ben . . . 50 kr. és 1 frt.
1 tégely kézpaszta . . . 60 kr.

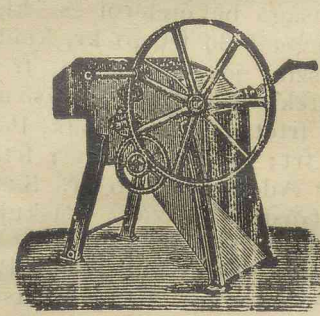
FIGYELMEZTETÉS!
Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kérietik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

POSNER ÁBRAHÁM

első szilágysági vas- és ércöntőde, gépjavitó, rézmű- és ekegyáros

SZILÁGY-SOMLYÓN.

Tisztelettel értesíti a nagyérdemű gazdaközönséget, miszerint a gépszakmában képesített **ALBERT** fiát cégbe vette, mely által a gépjavitások is olcsóbban mint bárhol, teljes szakavatottsággal eszközöltnének.

Általok a legjutányosabb árak s kedvező feltételek mellett ajánltnak:

Petroleum- és gőz cséplőgarniturák minden nagyságban, továbbá járgány- és kézi cséplőgépek, tisztító rosták, Trieurök, kaszáló és aratógépek, szénagyűjtők, sorvető gépek, boronák, tengeri morzsolók, szecs-kavágók, répavágók, darálók, őrlő malmok, olajsajtók, szénasajtók s minden gazdasági gépek. **Rendkívül olcsó árban** eladók többféle teljesen kijavított **gőzcséplőgarniturák**, lóerejű- és kézi cséplők, valamint egy alig használt amerikai rendszerű egyetemes lóherfejtő, mely gubóz és fejt egyszerre.

Általok nagy mennyiségben gyártott s kitűnőnek bizonyult **vas ekéiket**, meg-
lepő olcsó árban árusítják, és azokat várakozásra is adják, ha egy-egy községből többen, legkevesebb 10 darabot vásárolnak s egymásért kezességet vállalnak.

Végül készítenek **szeszgyárat**at, gőz- és kádfürdőket, ártézi kutakat, kerti és tüzi fecskendőket, mindennemű **vízvezeték**et és **házi szivattyukat**, malom építészethez szükséges egyes részeket s bármilyen géphez szükséges pótrészeket raktáron tartanak.

9—10